

XXXII. OTDK

Testnevelés- és Sporttudományi
Szekció

A magyar diákolimpia labdarúgó
eredményei az utánpótlás tükrében

1. BEVEZETÉS

Magyarországon a labdarúgás a legelterjedtebb sportág. Az évente megrendezett iskolák közötti diákolimpia rengeteg gyereket foglalkoztat. Az általános iskola első osztálytól egészen a középiskola végéig indítanak versenyeket. Azért választottam ezt a témát, mert érdekesnek találom az egyes korosztályokban szereplő iskolák és a környékükön található utánpótlás-nevelés összefüggését. Kíváncsi voltam, hogy a földrajzi elhelyezkedés és adottságok mennyire befolyásolhatják egy iskola eredményességét a diákolimpián, s mindez mennyire függ össze a gazdasági háttérrel és az utánpótlás aktivitásával. Tudományos szempontból érdekes lehet, hogy mennyire határozza meg egy megyében található iskolák eredményeit a gazdasági, társadalmi fejlettség és a kimagasló sportteljesítmény felnőtt vagy utánpótlás szinten.

Személyesen is érint ez a téma, hiszen már több mint 15 éve ennek a sportágnak szenteltem az életemet. Fontosnak tartom, hogy újra minőségi futball legyen Magyarországon, és kiemelkedjünk mind klub és válogatott szinten. Ezért a fiatal korosztályoknál kell elkezdni a kutatást. Később szeretném kibővíteni idősebb korosztályokra is a vizsgálataimat. A sportpublicisztika és a tudományos szakirodalom is gyakran feszeget hasonló témákat a fiatalokkal és labdarúgással kapcsolatban. A diákolimpiai eredményeket azonban még nem hasonlították össze az utánpótlás bázisokkal Magyarországon.

Szakirodalmi tájékozódásom során nemigen találtam a labdarúgás területi jellemzőivel kapcsolatos cikkeket. A legtöbb kutatás gazdasági, társadalmi szempontokat elemez, vagy a tehetségek kiválasztásáról, gondozásáról szól. András (2003) szerint a magyar labdarúgó egyesületek nincsenek olyan gazdasági helyzetben, hogy képesek legyenek önmagukat fenntartani. Modellje számításba vesz olyan bevételeket (merchandising és kiegészítő tevékenységek), melyek megléte az üzleti alapon működő labdarúgásban általában megszokott, de a mai magyar hivatásos labdarúgásban nincsenek jelen vagy meglétük bizonytalan.

Vincze G. (2008/2009) terepmunkára, dokumentumok tartalomelemzésére és sportszakemberekkel készített mélyinterjúkra épülő kutatása szerint a sport, s ezen belül a labdarúgás mindig a politikai érdekeknek volt alárendelve. A helyzet a rendszerváltozást követően változott meg drámaian: az erkölcsi és gazdasági válság pedig az utánpótlás-nevelést is a mélybe rántotta. Sajnos ma sincs a futball-szakemberek között kellő együttműködés, s a képzetlen vezetők és edzők nem képesek az utánpótlás színvonalas menedzselésére.

„A magyar sportfinanszírozás a TAO-val sem válik üzleti alapúvá, azonban ez a lehetőség merőben új helyzetet teremt mind a sportágak, mind a vállalkozások versenyében. A sportszervezetek már tudják, hogy aki ebből kimarad, az lemarad, de ez az üzleti szereplőkre is igaz. A 2012-2013-as támogatási ciklusnak már adatokkal alátámasztott módon vághatnak neki a sportgazdaság szereplői (Farkas és Fanici, 2012, 31-32. o.)”.

Az utánpótlás neveléssel kapcsolatosan Csáki és munkatársai (2012) megállapították, hogy a játékosok kiválasztásának alapja a játékeszség és a játékügyesség kell, hogy legyen.

„A sportág kiválasztásában fontos szerepet játszhat, hogy az adott megyében vagy a lakók vonzáskörzetében található-e akadémia vagy első osztályban szereplő csapat. Singer és Janelle (1999) azonban arra a következtetésre jutott, hogy a természetes kiválasztódás lassú és esetleg nem megfelelő sport (sportág) választásához vezet. Ez a mai magyar labdarúgásra jellemző.” (Kun és Tóth, 2010, 37.o.) „A sportoló kiemelkedő képességének kibontása, illetve a már meg lévő értékek továbbfejlesztése függ az edző szakképzettségétől, személyiségétől, alkalmasságától, pedagógusi-edzői elhivatottságától (Kun, Tóth, 2010, 41.o.)”.

Társadalmi értékeket már sokan vizsgáltak és számos remek kutatás kerekedett belőle. Érdekes és ugyanakkor elkeserítő látni, hogy hiába van valakinek tehetsége, ha nem a megfelelő körülmények között él a gyermek, akkor nincs túl sok realitás a sportági sikereihez. Egressy (2005) dolgozatában pontosan látható, hogy mennyire komplex probléma is ez. A társadalmi háttér csak egy, ám igen összetett változó a sok közül. Jelentősen befolyásolja a gyermek életét a szülők sportági múltja, iskolázottsága, a család anyagi helyzete, vagy ami még fontos lehet az a továbbtanulás lehetősége. Egressy az úszókat vette alapul, de ezek a tényezők feltételezhetően minden sportágban döntő befolyással bírnak.

Velencei (2012) dolgozatában szintén hasonló problémákról írt, de ő az államilag finanszírozott programokat vette górcső alá. Kutatása bebizonyította, hogy akár államilag, akár magánpénzből tartják fent az egyesületeket a gyermekek társadalmi háttérét nem képesek befolyásolni. Ezen tényezők ugyancsak arra engednek bennünket következtetni, hogy egy sportoló sikeréhez elengedhetetlen a stabil családi háttér. Velencei (2009) egy másik dolgozatában kitér arra is, hogy a különbségeket államilag finanszírozott tehetséggondozó programokkal, a Héráklész-program mellett a Sport XXI. program segítségével csökkenteni igyekeznek.

2. CÉLKITŰZÉS

Kutatásom célja, hogy kapcsolatot keressek a gazdasági és társadalmi fejlettség, a labdarúgó diákolimpiai eredmények, valamint az utánpótlás-nevelés területi mutatói között.

Elemzem és értékelem a diákolimpia eredményesség és a labdarúgó akadémiákon végzett munka közötti kapcsolatokat is. A megyei szintre bontott adatokat gazdasági, társadalmi erőforrások alapján analizálom, hatásukat kutatom a diákolimpia labdarúgó eredményeire. Kutatási kérdésként felmerül, hogy a diákolimpiai eredményekben tükröződnek-e az utánpótlás-nevelés területi erőviszonyai? Az első osztályú felnőtt csapatok száma megyénként meghatározza-e, hogy hány fiatal választja ezt a sportágat?

A kutatási előzmények alapján az alábbi hipotéziseket fogalmaztam meg.

1. A társadalmi fejlettség nagy befolyással bír az egyes városok és iskolák kimagasló sportteljesítményében. Mindez a labdarúgás eredményességéhez a diákolimpiákon és a bajnoki rendszerben is hozzájárul.
2. Feltételezem, hogy a gazdasági fejlettség befolyásolja a diákolimpia eredményességet, ahol magasabb az egy főre jutó hazai termék (GDP) ott az iskolák labdarúgásban is sikeresebben szerepelnek a diákolimpián.
3. A labdarúgó utánpótlás-nevelés és az első osztályú felnőtt csapatok nagy húzóerővel bírnak a sportág kiválasztásában és versenyszerű üzésében, egyúttal hatnak a diákolimpiai eredményességre is.

3.ANYAG ÉS MÓDSZER

A megyék társadalmi fejlettségének vizsgálatára a humánfejlettségi mutató (HDI), az egyesületek, valamint az igazolt férfi játékosok megyénkénti számát használom fel. A gazdasági háttér vizsgálata során a bruttó hazai termék (GDP) megyei értékeit és TAO program keretén belül kapott összegeket veszem figyelembe. Társadalmi fejlettséghez a labdarúgó infrastruktúrát is tekintetbe venném (pl.: sportpályák száma megyékre lebontva, létesítmények és edzőtermek száma), mivel azonban ezekhez az adatokhoz nem találtam hiteles forrást, csak a későbbi kutatásaim során foglalkozhatok velük.

Munkámhoz a III. és IV. korcsoportos (10-12, 13-14 éves) labdarúgók diákolimpiai eredményeit vettem figyelembe (1., 2., 3. táblázat). Ez azt jelenti, hogy a vizsgálati mintámhoz a diákolimpián eredményesen szerepelt általános iskolák 5.-6. osztályos és 7.-8. osztályos játékosai tartoznak. A diákolimpia eredményeit a Magyar Diáksport Szövetség honlapjáról töltöttem le (6). A két korcsoportba összesen 182 db iskola tartozott. A gazdasági és társadalmi adatokat a Központi Statisztikai Hivatal hivatalos weboldalán találtam (5), melyek közül a népességsűrűség, korösszetétel, a bruttó hazai termék (GDP) és a humánfejlettségi index (HDI) adatait használtam fel. További társadalmi adatokat találtam a

Magyar Labdarúgó Szövetség hivatalos oldalán (3), ahonnan az egyesületek számát és az igazolt férfi játékosok számát tudtam felhasználni megyékre lebontva. A gazdasági mutatókat és a pénzbeli támogatásokat szintén a fent említett utóbbi két honlapról tudtam kigyűjteni.

Az adatok elemzéséhez Microsoft Excel táblázatkezelő programot használtam. Korrelációs függvény segítségével kiszámoltam az egyes változók közötti összefüggéseket. Az eredményeket diagramon ábrázoltam. Quantum GIS program segítségével térképen modelleztem az egyes megyék eredményességét a labdarúgó egyesületek területi eloszlását, valamint a gazdasági és társadalmi javakat.

A későbbiekben szeretném az ArcGIS program segítségével korszerűsíteni a térképeket és modernebb ábrázolás módokat felhasználni. Munkám során számos fogalommal találkoztam, melyeket érdemes tisztázni.

GDP (Bruttó Hazai Termék): „a bruttó hazai termék (GDP) a gazdasági tevékenység eredményeinek mérőszáma. A GDP az összes megtermelt áru és szolgáltatás értéke, csökkentve az előállításukhoz használt áruk és szolgáltatások értékével”(1).

HDI (Emberi Fejlettségi Index = Human Development Index): „A humán fejlettségi mutató (Human Development Index – HDI) olyan eszköz, amellyel mérni lehet az élet minőségét valamely országban (Józan, 2008, 950.o.)”.

Korrelációs számítás: ha két vagy több adathalmaz közötti összefüggést tanulmányozunk, akkor korrelációs számítást kell alkalmaznunk. „A korreláció összefüggést, függőséget jelent. A függőség azt jelenti, hogy valamely változó meghatározott értékéhez egy másik változó értéke egyértelműen hozzárendelhető (Gyetzai, Kecskeméti, Szatmári, 2014, 200.o.)”.

TAO: „a 2011. évi LXXXII. törvény különösen kedvező helyzetbe hoz öt csapatsportágat, hiszen lehetővé teszi, hogy az adózó vállalkozások a társasági nyereségadójukból (TAO) számukra támogatást nyújthassanak, és ezért adókedvezményben részesülhessenek. Így, ha a támogató cég 19%-os adókulcs hatálya alá esik, 100 egység támogatásra 119% adókedvezményt érvényesíthet. Ez egy nagyon komoly reálhozammal járó befektetési lehetőség, társadalmi felelősség vállalással. Vannak vállalkozások, amelyek felismerték az ebben rejlő lehetőségeket, de a többség nem támogat (Farkas és Fanici, 2012, 31-32.o.)”.

Szignifikáns: jelentése meghatározó értékű (2). A korrelációs számítások során találkozunk vele és két halmaz értéke lehet nem szignifikáns, szignifikáns, erősen szignifikáns és igen erősen szignifikáns.

Migráció: belső vándorlás (2)

Infrastruktúra: „Az infrastruktúrán a szolgáltatások működéséhez szükséges műszaki létesítményeket értjük. A gazdasági infrastruktúrán olyan hosszú élettartamú berendezéseket értünk, amelyek a termelő és a háztartási tevékenységeket lehetővé teszik”(2).

4.EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA

Munkámban tehát a III. és IV. korcsoportos fiatal, 10-14 éves fiú labdarúgók Országos Labdarúgó Diákolimpián 2001-2013 és 2001-2012 között elért eredményeit vizsgáltam. A diákolimpia országos döntőjében egy-két alkalom kivételével mindig 20 csapat versenyzett a győzelemért. Vizsgálat során, csak az 1-8 helyezett csapatot vettem figyelembe minden évben, így tudtam dolgozni a III. korcsoportnál 12 év, a IV. korcsoportnál 11 év adatával. A kutatás során összesen 58 város 96 iskolájának eredményével dolgoztam. Az elért eredményeket megyékre és korcsoportokra bontottam és egy „éremtáblázatban” (1, 2, 3 táblázat) ábrázoltam őket.

A III. korcsoportnál a legtöbb első helyezést Gárdony, Gárdonyi Általános Iskola és Kollégium és Nyíregyháza, Móricz Zsigmond Általános Iskola érte el. A második helyezést 2-2-szer holtversenyben 3 csapat is elérte, kiskőrösi KTKT Egységes Iskola és Szakiskola Bem József Általános Iskola, nyíregyházi Móricz Zsigmond Általános Iskola és a celldömölki Eötvös Lóránd Általános Iskola. A harmadik helyezést legtöbbször elérő iskola a szegedi Madách Imre Magyar- Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola bizonyult. Az éremtáblázat alapján a III. korcsoportos fiúknál Fejér és Vas megye nyújtott kiemelkedő teljesítményt (1. táblázat).

A IV. korcsoport legtöbb első helyezését a szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola szerezte. A legtöbb második helyezést szintén holtversenyben 2-2-szer a nyíregyházi Móricz Zsigmond Általános Iskola és a székesfehérvári Tóvárosi Általános Iskola érte el. A 3. helyért folyó csatában Győr, Pécs és Gárdony érte el a legtöbb érmet. A IV. korcsoportos diákoknál Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és szintén Fejér megye volt a legerősebb (2. táblázat). A két korcsoportot összesítve is jól látható az egyes régiók kiemelkedő részvétele és eredményessége is (3. táblázat és 1. ábra)!

Korrelációs számítással kapcsolatot kerestem több másik adathalmazzal is (4. táblázat). A mátrixot megszerkesztettem Budapest adataival és a nélkül is. Budapest népességszáma és gazdasági méretei miatt túlságosan nagy súllyal bír, más eredményeket kapunk, ha a mátrixból kivesszük. Érdekes fejleményként értékeltem, hogy az eredményesség semmilyen pozitív kapcsolatot nem mutatott a többi változóval, pedig arra számítottam, hogy a

gazdasági, társadalmi háttér erősen befolyásolja majd. Ebből arra lehet következtetni, hogy a két korosztály teljesítménye valószínűleg függ a gazdasági és társadalmi mutatóktól és ezek a tényezők csak idősebb korban érvényesülnek és hatnak ki az eredményekre.

Az azonban világosan látszik, hogy ahol magas a GDP ott több egyesület található. Az egyesületek száma (2012/13), igazolt férfi játékosok száma (2012/13), 2011 és 2012-es TAO támogatás igen erős szignifikanciát mutatott a GDP-vel. Ebből következik, hogy a gazdasági háttér erősen befolyásolja a megyénkénti egyesületek és labdarúgók számát (5. táblázat). A HDI arányai nem mutatnak semmilyen összefüggést a többi mutatóval.

A diákolimpiai eredményesség és a labdarúgó egyesületek száma között nincs kapcsolat. Ez szintén azt jelenti, hogy az eredményességet nem befolyásolja az, hogy hány labdarúgó egyesület működik az adott megyében.

Ha a futball egyesületek területi eloszlását megtekintjük, akkor látható, hogy Győr-Moson-Sopron, Pest, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Budapest kiemelkedik a többi közül (2. ábra). Ha ezt az ábrát összehasonlítjuk a diákolimpia eredményeivel (1. ábra), akkor látható, hogy nem együtt változik a kettő, hiszen ez csak Győr-Moson-Sopron és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére igaz a két értéket figyelembe véve. Budapest és Pest megye például láthatóan eltérő ebben a tekintetben. Ebből arra lehet következtetni, hogy ebben az életkorban még nem vándorolnak a gyerekek távolabbi utánpótlás-nevelő akadémiákra. Középiskolai tanulmányaik megkezdése után a szülők feltehetően már könnyebben elengedik távolabbra őket és kezdik elengedni a „kezüket”. E kortól feltehetőleg megnövekszik a migráció megyéken, de akár régiókon belül is.

A TAO program az egyesületek támogatását hozza létre. Érdekes, hogy ahol magasabb értékű a TAO támogatás ott több egyesület és több igazolt játékos is található, viszont ez látszólag semmilyen szinten nincs hatással a labdarúgó diákolimpiai eredményességre. A 2011-es TAO programban részt vett csapatok száma területileg egyenlő eloszlású, kivéve két megyét és a fővárost. Pest megye és Vas megye a fővárossal együtt kiemelkedik és jelentősen sok csapat kapott ebben az évben támogatást a különböző cégektől, szervezetektől. A diákolimpiai eredményekkel összehasonlítva nincs köztük hasonlóság, hiszen egyik megye sem szerepelt kimagaslóan egyik korosztályban sem.

Ha a 2011 és 2012-es TAO támogatásokat megyénként vesszük figyelembe, akkor láthatjuk, hogy a fővároson kívül más megyékben is sok pénzhez jutnak az egyesületek. Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Moson-Sopron, Pest, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék átlagosan több anyagi erőforrásra számíthatnak. Számításba kell vennünk még, hogy ezekben a megyékben több akadémia található és több első osztályú csapat is. A TAO

támogatás igen erősen szignifikáns kapcsolatban áll a labdarúgó csapatok és az igazolt játékos számával. A gazdasági tényezők, mint pl. a GDP ugyancsak erős összefüggést mutatnak a program keretében kiosztott összegekkel. Kutatásom folytatásaként a kapott TAO támogatás pontos adatait felhasználva szeretném megtudni, hogy azok az egyesületek, akik magas összeget kaptak mennyire tudták eredményesen felhasználni a kapott anyagi támogatást.

Ha a gazdasági és társadalmi mutatókat figyelembe vesszük, akkor látható, hogy Pest megye szintén kiemelkedik, főleg Budapestnek köszönhetően. Magyarország lakosságának körülbelül 1/5-e Budapesten lakik és a többi nagyváros lélekszáma meg sem közelíti a fővárosét így ez egyértelműnek tűnik. Talán még egy megyét lehet kiemelni az pedig Fejér megye. Érdekes, hogy Fejér megye toronymagasan kiemelkedik a diákolimpia eredményességét tekintve, míg sem Budapest sem pedig Pest megye nem nyújt olyan teljesítményt, mint azt elvárnánk, figyelembe véve, hogy ott található a legtöbb első osztályú csapat és a legtöbb utánpótlás-nevelés bázis is.

A népesség területi eloszlása ugyancsak nem bizonyult meghatározó változónak, még akkor sem, ha csak az adott korcsoportba (10-14 éves) tartozó fiúkat vettem számításba (5. táblázat), pedig az volna, a logikus következtetés, hogy ahol több gyerek él ott többen sportolnak ez által több tehetség található és eredményesebbek lesznek mind diákolimpián mind más országos versenyeken. A korrelációs mátrix (4. táblázat) jelzi, hogy nem függ össze a népességszám az eredményességgel.

5. MEGBESZÉLÉS

A kutatásomban a szakirodalmi feltárás alapján vártakkal szemben nem teljesültek a hipotéziseim. Az eredmények alapján a gazdasági és társadalmi tényezők nem mutatnak szignifikanciát a III.-IV. korcsoportos magyar labdarúgó diákolimpiai csapatok eredményeivel.

Ennek a lehetséges magyarázata az, hogy a diákolimpia nem igényel akkora anyagi támogatást és kimagasló képzést a gyerekekkel. A fiatalabb korosztályoknál befolyásoló tényező lehet, hogy még nincs akkora differencia a játékosok képességei között. Kevesebb fiatal gyerek edz utánpótlás-nevelő klubnál, mivel ezeknél befolyásoló tényező lehet, hogy a családja milyen anyagi helyzetben áll. Lényegesen nagyobb százalékkal kerülnek élcsapatokba azok a fiatalok, akiknek nem kell aggódniuk az anyagi háttér miatt.

Szakmai szemszögből rengeteg dolgon múlik egy eredményes csapat összeállítása mind az iskolákban, mind az egyesületekben. Az edzők vagy testnevelők hozzáállása fontos, hiszen egy sportágban sem lehet elérni eredményt úgy, hogy nem fektetünk bele energiát. Egy

csapat eredményességét nagymértékben befolyásolja az edző agilitása és szakmai képzettsége. Későbbi kutatásom során szeretném ezeket a tényezőket is figyelembe venni.

A sportág kiválasztása során és ez által az eredményesség növelésének elősegítésében, nagymértékben szerepet játszik az egyén környezetében elhelyezkedő első osztályú csapatok száma és az utánpótlás-nevelő bázisok elhelyezkedése. Az első osztályú csapatok száma felkeltheti a fiatalok érdeklődését a labdarúgás iránt. Az általános iskolák sportági beállítottságát is befolyásolja a környék sportági beállítottsága. Például egy olyan városban, ahol a kézilabda dominál, ott kevesebben fogják választani a labdarúgást. Ezek alapján tudunk következtetni arra, hogy a labdarúgás eredményességét rengeteg tényező befolyásolja, és ezek harmóniája segít a kitűzött célok elérésében.

Az eredmények összesítésével kiválnak azok a megyék, amelyek kiemelkedő teljesítményt nyújtottak az elmúlt évtizedben. Ezek az adatok segítenek abban, hogy lássuk, melyek azok a régiók ahol a labdarúgás, mint utánpótlás el van maradva. Egyes megyék a vártnál jóval gyengébben teljesítettek és a kutatásom alapján fény derülhet ennek okára.

6.ÖSSZEFOGLALÁS

Ez a kutatás rámutatott arra, hogy a kedvezőbb gazdasági és társadalmi körülmények, hiszen önmagukban még nem elegendők az eredményességhez. Későbbi kutatásaim során több szempontot is szeretnék még számításba venni és érdekes lehet, hogy egy megye infrastrukturálisan milyen helyzetben áll. Edzők mennyiségét és minőségét is szeretném feltérképezni megyékre lebontva és ábrázolva. Szeretném számításba venni, hogy hol, milyen körülmények és mennyi sportpálya található az országban. Az infrastrukturális fejlettség erősen befolyásoló tényező a sportág kiválasztása során, hiszen a szülő nem szívesen viszi olyan helyre a gyereket, ahol nincsenek megfelelő körülmények az optimális fejlődéséhez.

Az utánpótlás neveléssel és a tehetségek kiválasztásával, gondozásával számos tanulmány foglalkozik, de területi mutatók földrajzi eloszlását még nem vizsgálták. A diákolimpiai eredményességet a labdarúgásban és ehhez kapcsolódóan a gazdasági és társadalmi mutatókat még nem vizsgálták így a kutatásom újszerűnek minősül. Természetesen olyan tényezők is nagyban meghatározzák a teljesítményt, mint az edzői szakértelem, feladatelkötelezettség, hiszen nem csak a sportolók szorgalmán és tehetségén múlik egy adott csapatsport vagy egyéni sportág eredményessége.

Irodalomjegyzék:

- András K. (2003): Üzleti elemek a sportban, a labdarúgás példáján. Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Gazdaságtani Ph.D. értekezés, Budapest, 177.o.
- Csáki I., Bognár J., Révész L., Géczi G., Trzaskoma-Bicsér (2012): Labdarúgók kiválasztása és fejlesztése az OTP-MOL Bozsik program alapján. Magyar Sporttudományi Szemle, 13. évfolyam, 50. szám, 27-28.o.
- Kun I., Tóth L. (2010): Tehetség a labdarúgásban. Magyar Sporttudományi Szemle, 11. évfolyam, 41. szám, 37-41.o.
- Szabó T. (2011): A hazai utánpótlás-nevelés tartalékai. Magyar Sporttudományi Szemle, 12. évfolyam, 46. szám, 72.o.
- Farkas P., Fanici M. (2012): Milliárdok a sportban avagy a macinaci és a TAO. Magyar Sporttudományi Szemle, 13. évfolyam, 50. szám, 31-32.o.
- Gyetvai Gy., Kecskeméti P. A., és Szatmári Z. (2014): Testkultúra-elméleti és kutatás módszertani alapismeretek. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, 200.o.
- Józan P. (2008): A módosított humán fejlettségi mutató (MHFM) és alkalmazhatósága az életminőség mérésében. Statisztikai Szemle, 10-11, 950-969.o.
- Szegedi, P. (2004): Az utánpótlás-nevelés a magyar labdarúgás struktúrájában. Századvég, 4., 59-86.o.
- Velencei A. (2012): Társadalmi esélyegyenlőtlenség az utánpótlás korú sportolók körében az államilag finanszírozott programokban résztvevők esetében. PhD-értekezés, Semmelweis Egyetem, Budapest.
- Velencei A., Kovács Á., Szabó A. Szabó T. és Tóth J. (2009): A Héraklész Bajnokprogram 2003-2006 közötti adatbázisának elemzése. In: Bognár J. (szerk.) Tanulmányok a kiválasztás és a tehetséggondozás köréből. Magyar Sporttudományi Társaság, Budapest. 348-354.o.
- Vincze G. (2008/2009): Football Talent-Nurture after the 1989-1990 Political Transformation in Hungary. Physical Culture and Sport. Studies and Research. 46. 167-176.o.

Internetes források:

- (1) www.ksh.hu/thm/meta.pdf
- (2) <http://tudasbazis.sulinet.hu/>
- (3) www.mlsz.hu
- (4) www.adatbank.mlsz.hu

(5) www.ksh.hu

(6) www.diakolimpia.hu

(7) www.google.com

Én Csordás Gergely nyilatkozom, hogy teljes mértékben a saját kutatásom és csak már meglévő kutatásokat használtam fel hozzá.

Csordás Gergely

8. MELLÉKLET

1. táblázat: A III. korcsoportos labdarúgó diákolimpia 1-8 helyezést elért csapatainak megoszlása megyénként (2001-2013). Adatok forrása: mdsz.hu. Saját szerkesztés

	Helyezések								
Megyék	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	összesen
Bács-Kiskun		3			1				4
Baranya	1		1	1			1		4
Békés		1	1	1		1		2	6
Borsod-Abaúj-Zemplén			1	2	1	1	1	1	7
Budapest	1			1		1			3
Csongrád			2		1		2		5
Fejér	3	1	2	1	1	2		1	11
Győr-Moson-Sopron		1	1	1		3	1	1	8
Hajdú-Bihar	2			2	2	1	1	1	9
Heves		1		1	1		1		4
Jász-Nagykun-Szolnok				1	1		1		3
Komárom-Esztergom	1								1
Nógrád			1		2		2	1	6
Pest			1				1		2
Somogy			1			1			2
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3	2						1	6
Tolna							1	1	2
Vas	1	3	1	1	1	2		2	11
Veszprém								1	1
Zala					1				1
Összesen									96

2. táblázat: A IV. korcsoportos labdarúgó diákolimpia 1-8 helyezést elért csapatainak megoszlása megyénként (2001-2012) Adatok forrása: mdsz.hu. Saját szerkesztés

	Helyezések								
Megyék	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	összesen
Bács-Kiskun						1	1		2
Baranya	1	1	2				1		5
Békés	2			1	2		2		7
Borsod-Abaúj-Zemplén				1			1		2
Budapest				1		2		1	4
Csongrád			1		1			1	3
Fejér	2	3	3		1	1		1	11
Győr-Moson-Sopron		1	2		1		1		5
Hajdú-Bihar	1		2		2				5
Heves								2	2
Jász-Nagykun-Szolnok		1		2		1	1	1	6
Komárom-Esztergom									0
Nógrád						1		1	2
Pest					1	1	1		3
Somogy	1	2		2		1			6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1	2	1	1	1	1	1	1	9
Tolna					1		1	1	3
Vas	3	1						1	5
Veszprém						1			1
Zala				3	1	1			5
Összesen									86

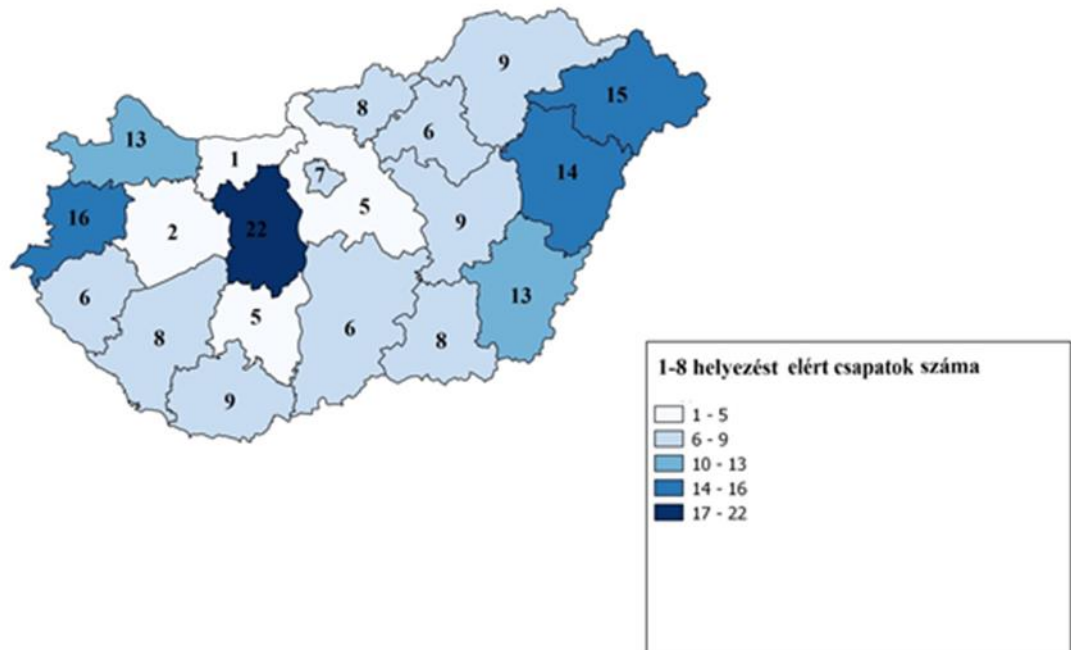
3 táblázat: A III. és IV. korcsoportos labdarúgó diákolimpia 1-8 helyezést elért csapatainak megoszlása megyénként (2001-2013) Adatok forrása: mdsz.hu. Saját szerkesztés

Megyék	Helyezések								összesen
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Bács-Kiskun		3			1	1	1		6
Baranya	2	1	3	1			2		9
Békés	2	1	1	2	2	1	2	2	13
Borsod-Abaúj-Zemplén			1	3	1	1	2	1	9
Budapest	1			2		3		1	7
Csongrád			3		2		2	1	8
Fejér	5	4	5	1	2	3		2	22
Győr-Moson-Sopron		2	3	1	1	3	2	1	13
Hajdú-Bihar	3		2	2	4	1	1	1	14
Heves		1		1	1		1	2	6
Jász-Nagykun-Szolnok		1		3	1	1	2	1	9
Komárom-Esztergom	1								1
Nógrád			1		2	1	2	2	8
Pest			1		1	1	2		5
Somogy	1	2	1	2		2			8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4	4	1	1	1	1	1	2	15
Tolna					1		2	2	5
Vas	4	4	1	1	1	2		3	16
Veszprém						1		1	2
Zala				3	2	1			6
Összesen									182

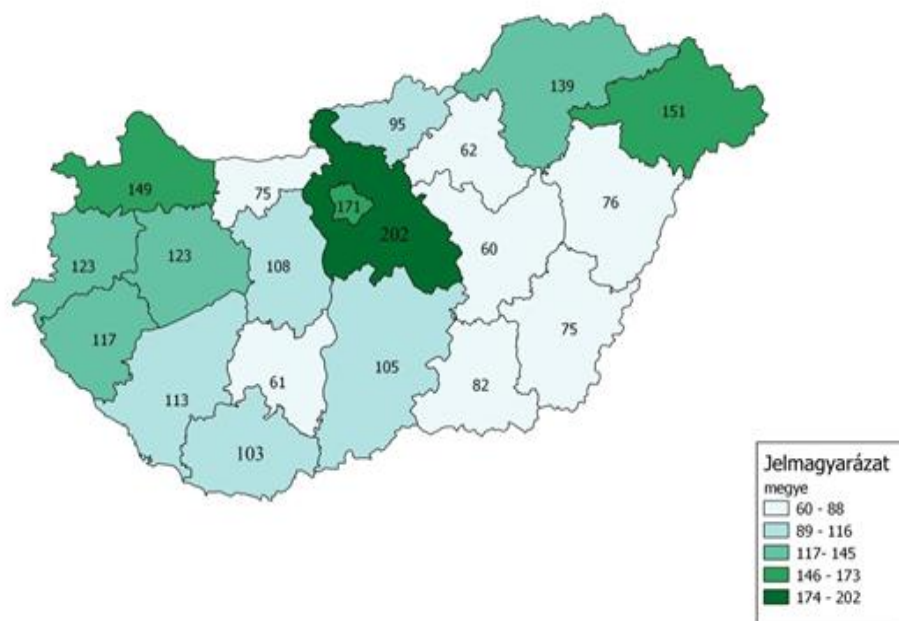
4. táblázat: A megyék labdarúgó eredményességi, társadalmi és gazdasági változójának korrelációs mátrixa.
Adatok forrása: mdsz.hu, ksh.hu, mlsz.hu. Saját szerkesztés

	Eredményesség	GDP	HDI	Labdarúgó egyesület	Igazolt férfi játékosok	Tao támogatás 2011	Tao támogatás 2012	Egy egyesületre jutó Tao	Egy játékosra jutó Tao	Egy egyesületre jutó Tao	Egy játékosra jutó Tao	Egy egyesületre jutó Tao	2011-ben TAO program	A népesség
	1	0,0237	-0,1052	0,1064	0,0816	-0,1696	0,0815	-0,3239	-0,3145	0,1066	0,1161	-0,0085	0,2082	-0,1325
	0,0237	1	0,4311	0,7169	0,9241	0,7948	0,8677	0,664	0,1140	0,2705	0,1638	0,3726	0,8063	-0,2781
	-0,1052	0,4311	1	0,1785	0,2917	0,1501	0,1009	0,0177	-0,0819	-0,1183	-0,2802	0,2096	0,2766	-0,2453
Labdarúgó egyesületek száma 2012/2013	0,1064	0,7169	0,1785	1	0,9088	0,7075	0,6854	-0,0679	0,0171	-0,2592	-0,1819	-0,2826	0,8748	-0,2910
Igazolt férfi játékosok száma 2012/2013	0,0816	0,9241	0,2917	0,9088	1	0,8016	0,8716	0,1052	0,0388	0,0755	0,0409	0,1238	0,8862	-0,3106
Tao támogatás 2011 (millió Ft)	-0,1696	0,7948	0,1501	0,7075	0,8016	1	0,7360	0,6290	0,6189	0,0747	0,0815	0,1189	0,6242	-0,1258
Tao támogatás 2012 (millió Ft)	0,0815	0,8677	0,1009	0,6854	0,8716	0,7360	1	0,1898	0,0644	0,5007	0,5127	0,3225	0,7626	-0,3744
Egy egyesületre jutó Tao (mill. Ft) 2011	-0,3239	0,2664	0,0177	-0,0679	0,1052	0,6290	0,1898	1	0,9191	0,2264	0,1614	0,3613	-0,0581	0,1659
Egy játékosra jutó Tao (millió Ft) 2011	-0,3145	0,1140	-0,0819	0,0171	0,0388	0,6189	0,0644	0,9191	1	-0,0339	0,0242	0,0001	-0,0863	0,2159
Egy egyesületre jutó Tao (mill. Ft) 2012	0,1066	0,2705	-0,1183	-0,2592	0,0755	0,0747	0,5007	0,2264	-0,0339	1	0,9234	0,7705	-0,0246	-0,1918
Egy játékosra jutó Tao (millió Ft) 2012	0,1161	0,1638	-0,2802	-0,1819	0,0409	0,0815	0,5127	0,1614	0,0242	0,9234	1	0,4781	-0,0075	-0,2514
Egy egyesületre jutó ig.játékos	-0,0085	0,3726	0,2096	-0,2826	0,1238	0,1189	0,3225	0,3613	0,0001	0,7705	0,4781	1	-0,0458	-0,0790
2011-ben TAO programban részt vett csapatok száma	0,2082	0,8063	0,2766	0,8748	0,8862	0,6242	0,7626	-0,0581	-0,0863	-0,0246	-0,0075	-0,0458	1	-0,4150
A népesség korcsoport és nemek szerint, 2011 - férfiak 10-14	-0,1325	-0,2781	-0,2453	-0,2910	-0,3106	-0,1258	-0,3744	0,1659	0,2159	-0,1918	-0,2514	-0,0790	-0,4150	1

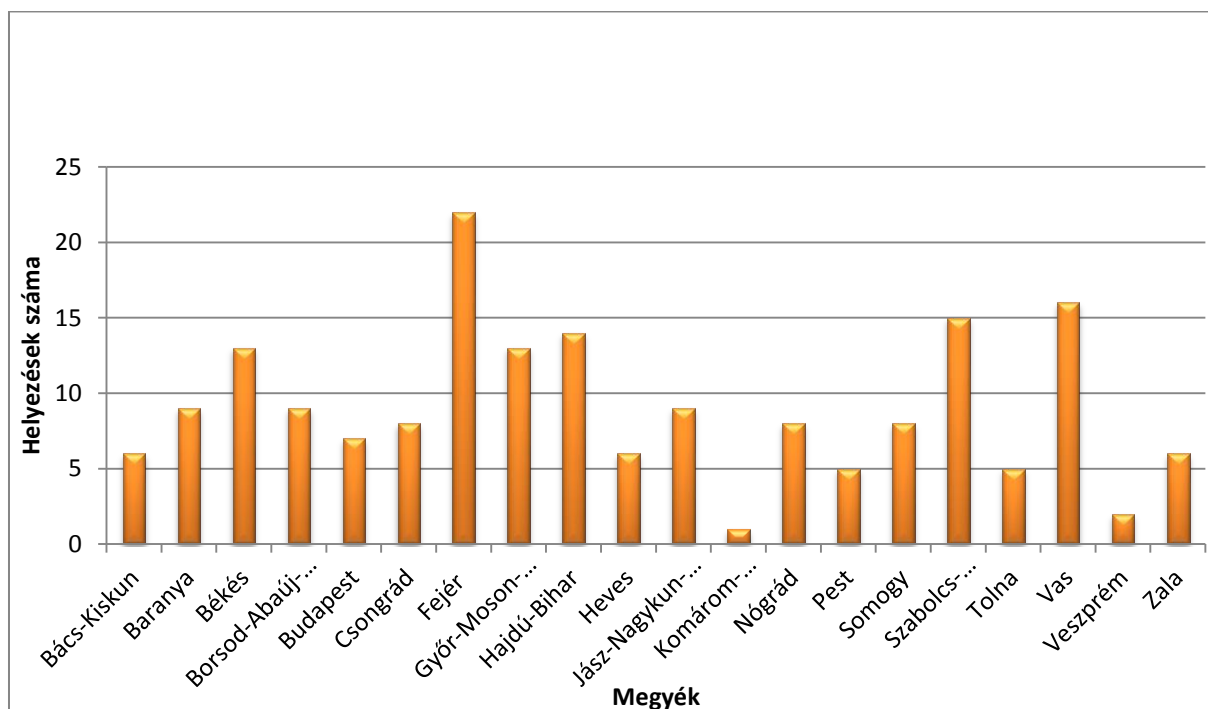
1. ábra: A magyar labdarúgó diákolimpia országos döntőjébe 1-8 helyezést elért iskolák területi eloszlása megyénként. Adatok forrása: mdsz.hu. Saját szerkesztés



2. ábra: A magyar labdarúgó egyesületek számának eloszlása megyénként 2012/2013. Adatok forrása: mlsz.hu. Saját szerkesztés



3. ábra: Az országos diákolimpia III. és IV. korcsoportos labdarúgók eredményeinek eloszlása megyénként. Adatok forrása: mdsz.hu. Saját szerkesztés



5. táblázat: A népesség korcsoport és nemek szerint, 2011 - férfiak 10-14 éves korig, diákolimpiai eredmények (III. és IV. korcsoport összesen), GDP, HDI, labdarúgó egyesületek száma 2012/2013, igazolt férfi játékosok száma 2012/2013 Adatok forrása: mdsz.hu, mlsz.hu, ksh.hu. Saját szerkesztés

Megyék	Népsz.	Eredm.	GDP	HDI	Labd. e. sz.	Ig. ffi. játékosok
Bács-Kiskun	13 545	6	1042359	0,736	105	6866
Baranya	9 332	9	709195	0,315	103	5604
Békés	9 431	13	575719	0,375	75	5555
Borsod-Abaúj-Zemplén	20 767	9	1186708	0,291	139	9391
Budapest	31 707	7	10639823	0,300	171	13926
Csongrád	10 082	8	881136	0,411	82	5650
Fejér	10 713	22	1119796	0,456	108	7867
Győr-Moson-Sopron	10 816	13	1537056	0,473	149	9734
Hajdú-Bihar	15 406	14	1142191	0,373	76	6496
Heves	8 233	6	575534	0,371	62	4916
Jász-Nagykun-Szolnok	10 528	9	701723	0,322	60	4636
Komárom-Esztergom	7 855	1	851676	0,433	75	5726
Nógrád	5 377	8	248739	0,269	95	4789
Pest	33 977	5	2852198	0,507	202	15448
Somogy	8 457	8	570560	0,307	113	6438
Szabolcs-Szatmár-Bereg	18 396	15	873229	0,273	151	8683
Tolna	5 931	5	509887	0,353	61	3979
Vas	6 152	16	666831	0,422	123	6341
Veszprém	8 469	2	706408	0,410	123	6895
Zala	6 778	6	657300	0,390	117	6954